

Møtebok fra møte i Oslo kommunes klagenemnd
Tirsdag 15.02.2022 kl. 16:30

Sak

- 65/22 Klage - Vedtak om endring av grunnlag for å beregne renovasjonsgebyr (tilleggsgebyr) (20/7022)
- 66/22 Klage - Vedtak om endring av grunnlag for å beregne renovasjonsgebyr (tilleggsgebyr) (20/7023)
- 67/22 Klage - Vedtak om endring av grunnlag for å beregne renovasjonsgebyr (tilleggsgebyr) (20/7024)
- 68/22 Klage - Avslag på tilbakebetaling av renovasjonsgebyr (20/6315)
- 69/22 Klage på vedtak om inntauing av elsparkesykler (21/2824)
- 70/22 Klage - Avslag på søknad om bytte av kommunal bolig (21/100681)
- 71/22 Klage - Avslag på søknad om leie av bolig i Omsorg+ (21/100636)
- 72/22 Klage - Avslag på søknad om leie av bolig i Omsorg+ (21/100667)
- 73/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100646)
- 74/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100647)
- 75/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100659)
- 76/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100664)
- 77/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100666)
- 78/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100671)
- 79/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100673)
- 80/22 Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til

	etablering (21/100679)
81/22	Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100680)
82/22	Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100684)
83/22	Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100686)
84/22	Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til etablering (21/100690)
85/22	Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til refinansiering (22/100012)
86/22	Klage - Avslag på søknad om startlån og tilskudd til tilpasning (21/100626)
87/22	Klage - Avslag på søknad om utsatt privatisteksamen (21/100335)
88/22	Klage - Avvisning fra eksamen (22/100007)
89/22	Klage - Avgjørelse om at dagtilbud gis på skole og ikke hjemme (21/100163)
90/22	Klage - Vedtak om tildeling av fastlegehjemmel (21/100650)
91/22	Godkjenning av møtebok

Til stede:

Dag Harlem Stenersen	A
Berit Sletvold Tetzschner	H
Pål Martin Sand	A

Møtet ble holdt som fjernmøte jf. Midlertidig forskrift om utvidet adgang til å gjennomføre lukket møte som fjernmøte i kommuner og fylkeskommuner for å begrense spredning av covid-19 § 1.

Sakene 70-90 ble behandlet i lukket møte jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd.

Møtet ble hevet kl. 18:30

Arkivsak: 22/125- 2

**Sak 65/22 Klage - Vedtak om endring av grunnlag for å beregne
renovasjonsgebyr (tilleggsgebyr) (20/7022)**

Saken ligger til fortsatt behandling.

Arkivsak: 22/126- 2

**Sak 66/22 Klage - Vedtak om endring av grunnlag for å beregne
renovasjonsgebyr (tilleggsgebyr) (20/7023)**

Saken ligger til fortsatt behandling.

Arkivsak: 22/127- 2

**Sak 67/22 Klage - Vedtak om endring av grunnlag for å beregne
renovasjonsgebyr (tilleggsgebyr) (20/7024)**

Saken ligger til fortsatt behandling.

Dokumenter innkommet:

Brev av 09.02.2022 fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel med merknader til klagesaken.

**Sak 68/22 Klage - Avslag på tilbakebetaling av renovasjonsgebyr
(20/6315)**

Oslo kommunes klagenemnds vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye opplysninger, jf. fvl. § 34. Den skal vurdere de synspunkter som klager kommer med, og kan ta opp forhold som ikke er berørt av hen. Klagenemnda er dermed ikke bundet av klagers anførsler.

Saken gjelder klage over Renovasjons- og gjenvinningsetatens (REG) vedtak om tilbakebetaling av renovasjonsgebyr. Spørsmålet er om klager har rett på tilbakebetaling av renovasjonsgebyr for 2019, på 6 182,34 kr. eks. mva.

Retten til tilbakebetaling følger av den ulovfestede læren om *condictio indebiti*. Høyesterett har behandlet flere saker om tilbakebetalingskrav, og et grunnleggende trekk ved læren om *condictio indebiti* er at «hvert enkelt tilfelle skal vurderes konkret og under hensyn til rimelighet», jf. Rt. 1985 s. 290. I avgjørelse inntatt i Rt. 2008 s. 738 uttalte førstvoterende:

«I sin tradisjonelle form gjelder *condictio indebiti* spørsmålet om hvem – betaler eller mottager – som skal bære den økonomiske risiko ved at det er betalt uten grunnlag i rettslig forpliktelse. Her inngår blant annet spørsmålet om hvorvidt betalingsmottager skal beskyttes mot å måtte betale tilbake når han har handlet i god tro.»

Hensynet til å rette opp feil betaling (korreksjonshensynet) må veies mot hensynet til at betalingsmottakeren skal kunne innrette seg i tillit til at endelig betaling har skjedd (oppgjørshensynet). Relevante momenter i vurderingen vil blant annet være partenes subjektive forhold, (for eksempel om betaler var eller burde vært i tvil om forpliktelsens omfang, eller om betalingsmottaker forstod at vedkommende ikke hadde krav på ytelsen), hvem feilen kan føres tilbake til og partenes profesjonalitet (Hagstrøm, Viggo, Obligasjonsrett, 2011, s. 705-706).

Klager viser til at dersom Oslo kommune ved Vann- og avløpsetaten hadde registrert pluggemelding innsendt i november 2018, så ville store deler av grunnlaget til Kemnerkontoret for å kreve inn kommunale avgifter være bortfalt. Klager anfører at det ikke fremkommer noe sted på fakturaen at REG skal ha særskilt beskjed, og påpeker at det er Oslo kommune ved ordføreren som

er et rettssubjekt, ikke den enkelte etat.

Alle kommuner er pålagt ved lov å samle inn husholdningsavfall, og å fastsette et gebyr for denne tjenesten som skal gjenspeile kommunens kostnader, jf. forurensningsloven §§ 30 og 34. Eier av eiendom hvor det oppstår husholdningsavfall plikter å betale gebyr jf. forurensningsloven § 34 og renovasjonsforskriften § 3-1. Renovasjonsabonnenter må melde fra om opphør av abonnementet som følge av nedrivning, jf. renovasjonsforskriften § 3-2, og det følger av bestemmelsen at gebyret løper inntil skriftlig melding er mottatt og godkjent av kommunen. Det fremgår av forskriften § 4-1 at det er etaten med ansvar for renovasjonsområdet som har beslutningsmyndighet i henhold til § 3-5.

Partenes subjektive forhold taler mot at det skal gis tilbakebetaling. I dette ligger etter klagenemndas syn, et element av om betalingen kan sies å være gjort i god tro. Klager betalte utstedte fakturaer, selv om huset var revet, uten å melde fra om feil. Klagenemnda mener det må tillegges vekt i vurderingen at klager ikke meldte fra til rett etat om rivning av huset, og dermed oppsigelse av renovasjonsabonnementet. Selv om Oslo kommune er ett rettssubjekt, består kommunen av mange etater og virksomheter med svært ulike ansvarsoppgaver og roller. Nemnda mener klager burde ha forstått at melding om rivning til Plan- og bygningsetaten ikke kunne gjøres gjeldende som oppsigelse av renovasjonsabonnementet tilhørende eiendommen. Til dette momentet kommer at renovasjonsforskriften er klar på at renovasjonsgebyret løper til melding om opphør er mottatt og godkjent. Underinstansen har også oppgitt at det på fakturaen står at melding om feil ved faktureringsgrunnlaget skal meldes til relevant etat.

Når kommunen er betalingsmottaker og borgerne betalende part, vil styrkeforholdet mellom partene i enkelte tilfeller trekke i retning av at et uriktig betalt beløp skal tilbakebetales. Dette er lagt til grunn av klagenemnda i flere saker om tilbakebetaling av renovasjonsgebyr. Selv om kommunen ofte vil være den mest profesjonelle part, mener klagenemnda at dette ikke kategorisk kan føre til at tilbakebetaling skal innrømmes. Den betalende parts profesjonalitet vil variere, og andre momenter i saken vil kunne trekke i motsatt retning. Klagenemnda viser til det grunnleggende trekket ved læren om *condictio indebiti* - at hver sak skal vurderes konkret.

Klager har anført at ingen har rett på betaling for en tjeneste som ikke er levert. Som klagenemnda har gjennomgått, er det etter norsk rett ingen umiddelbar rett til tilbakebetaling når feilen først har skjedd. Spørsmålet om tilbakebetaling skal vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Klager har videre vist til at Kemnerkontoret har bedt dem om fortsatt å betale regningene. Nemnda er enig med underinstansen i at dette ikke kan leses som et utsagn fra Kemnerkontoret om at det forelå en faktisk gebyrplikt, men at fakturaene måtte betales fram til dette forholdet ble avklart. Klagenemnda viser videre til at eiendommen etter det opplyste var tatt i bruk igjen i november 2019 da klager fikk beskjed fra Kemnerkontoret om at utstedte fakturaer måtte betales, og at klager derfor uansett mottok en tjeneste med gebyrplikt på dette tidspunktet.

Samlet sett mener klagenemnda at rimelighetshensyn ikke tilsier at renovasjonsgebyret for 2019 må betales tilbake. Feilbetalingene skyldtes ikke tvil om beløpets størrelse eller andre faktiske forhold ved abonnementet som det kunne ha vært vanskelig for klager å avdekke. Klagenemnda legger særlig vekt på at feilen skyldtes en endring utført av eiendommens eier selv. Både tidligere og nåværende eier hadde dermed et klart incitament til å melde fra om endringen, og stod etter

nemndas mening i denne saken nærmere enn etaten til å avdekke feilen. Klager kan av samme grunn ikke sies å ha vært i aktsom god tro ved betalingen fakturaene.

Klagenemnda er etter dette kommet til at klagen ikke tas til følge.

Oslo kommunes klagenemnds behandling:

Votering:

Anbefalingen fra faglig sekretariat ble enstemmig vedtatt.

Arkivsak: 22/272- 2

Sak 69/22 Klage på vedtak om inntauing av elsparkesykler (21/2824)

Saken ligger til fortsatt behandling.

Arkivsak: 22/302- 1

Sak 91/22 Godkjenning av møtebok

Oslo kommunes klagenemnds vedtak:

Møteboken fra Oslo kommunes klagenemnds møte 15. februar ble godkjent.

Oslo kommunes klagenemnds behandling:

Saken er ferdig behandlet.

Bystyrets sekretariat
Lina Rosenvinge
utvalgssekretær